

Dokument s plenarne sjednice

B10-0018/2024

10.09.2024

PRIJEDLOG AKTA UNIJE

podnesen u skladu s člankom 47. stavkom 2. Poslovnika

o uvrštavanju djelatnosti vojnog osoblja, policijskih službenika, zatvorskih službenika i privatnih zaštitara među rizična zanimanja u Europskoj uniji

**Jorge Buxadé Villalba, Juan Carlos Girauta Vidal, Mireia Borrás Pabón,
Jorge Martín Frías, Margarita de la Pisa Carrión, Hermann Tertsch del
Valle-Lersundi**

Prijedlog akta Unije o uvrštavanju djelatnosti vojnog osoblja, policijskih službenika, zatvorskih službenika i privatnih zaštitara među rizična zanimanja u Europskoj uniji

Europski parlament,

- uzimajući u obzir članak 153. stavak 1. točku (a), članak 225. i članak 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir Povelju Europske unije o temeljnim pravima, a posebno njezin članak 31.;
 - uzimajući u obzir članak 47. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da posljednjih godina države članice bilježe stalan porast kriminala;
- B. budući da je taj porast kaznenih djela izravno proporcionalan napadima na osobe koje su uključene u zaštitu društva, tj. vojno osoblje, policijske službenike, zatvorske službenike i privatne zaštitare;
- C. budući da mnogi od tih napada podrazumijevaju svakodnevni i izravan rizik za integritet, čak i život osoba koje nas štite;
- D. budući da u takvim okolnostima proglašavanje tih djelatnosti rizičnim djelatnostima podrazumijeva, povrh priznavanja temeljnog rada osoba čije je zvanje zaštita i sigurnost uz rizik za vlastiti život i integritet kako bi zaštitili druge, uvrštavanje zabrinjavajuće realnosti u zakonodavstvo;
- E. budući da će proglašavanje tih djelatnosti rizičnim profesijama imati različite posljedice u različitim državama članicama, zbog čega je potrebno usklađivanje preko direktive de minimis;
- F. budući da u određenim državama članicama takvo proglašenje podrazumijeva snižavanje redovne dobne granice za odlazak u mirovinu za skupine ili osobne djelatnosti čiji je rad iznimno opasne prirode, pri čemu se primjenjuju koeficijenti smanjenja na godine rada u navedenim djelatnostima
- G. budući da se ta prednost u smislu dobne granice za odlazak u mirovinu smatra dobrom praksom koja se može proširiti na sve države članice, u mjeri u kojoj to dopuštaju njihovi sustavi socijalne sigurnosti;
- H. budući da onima koji obavljaju te djelatnosti treba pružiti potrebnu institucionalnu potporu kako bi mogli obavljati svoj posao koji je od ključne važnosti;
1. poziva Komisiju da na temelju članka 153. stavka 1. točke (a), članka 225. i članka 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (i do...) podnese prijedlog akta o uvrštavanju djelatnosti vojnog osoblja, policijskih službenika, zatvorskih službenika i privatnih zaštitara među rizična zanimanja u Europskoj uniji, na temelju prijedloga

direktive iz Priloga ovoj Rezoluciji;

2. mišljenja je da se djelatnosti vojnog osoblja, policijskih službenika, zatvorskih službenika i privatnih čuvara trebaju smatrati rizičnim zanimanjima u svim državama članicama EU-a;
3. izražava najsnažniju institucionalnu potporu osobama koje obavljaju te djelatnosti kao jamstvo društvenog mira te kako bi se osiguralo da na najbolji način ispune svoju misiju;
4. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju i priloženi prijedlog direktive prolijedi Komisiji i Vijeću.

PRILOG

PRIJEDLOG DIREKTIVE (EU) 20XX/XX EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od xx. xx. 20xx.

o uvrštavanju djelatnosti vojnog osoblja, policijskih službenika, zatvorskih službenika i privatnih zaštitara među rizična zanimanja u Europskoj uniji

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 153. stavak 1. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija,

budući da:

- (1) Člankom 153. Ugovora o funkcioniranju Europske unije predviđa se da Europski parlament i Vijeće direktivama utvrđuju odredbe za poticanje poboljšanja, posebno u radnoj okolini, radi zaštite zdravlja i sigurnosti radnika. Ta okolina može biti opasna za određena zanimanja, pa se posebno savjetuje bolje promicanje poboljšanja zdravlja i sigurnosti.
- (2) Društvo u cjelini mora biti svjesno ključne važnosti djelatnosti vojnog osoblja, policijskih službenika, zatvorskih službenika i privatnih zaštitara za sigurnost svih nas. Zaštita osoba koje obavljaju te poslove stoga pozitivno utječe na društvo u cjelini. Zdravlje, sigurnost te fizički i mentalni integritet tih zanimanja usko su povezani sa socijalnim mirom.
- (3) Djelatnosti koje obavljaju vojno osoblje, policijski službenici, zatvorski službenici i privatni zaštitari dovode ih u posebnu opasnost. Povećanje kriminala u Europskoj uniji ima učinak daljnjeg povećanja rizika za policijske snage, privatne čuvare, zatvorske službenike i vojno osoblje u usporedbi s drugim zanimanjima.
- (4) Svi koji žele obavljati djelatnosti policijskih službenika, privatnih čuvara, zatvorskih službenika i vojnog osoblja imaju pravo obavljati svoje dužnosti i visoke društvene funkcije na način kojim se štiti njihova sigurnost, zdravlje te fizički i mentalni integritet, uz istodobno osiguranje njihove maksimalne zaštite i prevencije opasnih situacija.
- (5) Ono što je zajedničko vojnom osoblju, policijskim službenicima, zatvorskim službenicima i privatnim zaštitarima jest zaštita drugih, u okviru njihovih

nadležnosti, od protupravne štete i opasnosti koje na njih utječu.

- (6) Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na sve policijske službenike, privatne zaštitare, zatvorske službenike ili vojno osoblje, bez obzira na prirodu njihova pravnog odnosa. Međutim, zbog privatnopravne prirode, države članice koje to žele mogu isključiti privatne zaštitare iz područja primjene.
- (7) S obzirom na iznimno opasnu prirodu tih djelatnosti, klasifikacija tih djelatnosti kao opasnih u ovoj Direktivi trebala bi podrazumijevati snižavanje uobičajene dobi za umirovljenje za ta zanimanja, uz primjenu koeficijenata smanjenja na godine rada u tim zanimanjima, na način koji određuju odgovarajuće države članice. Međutim, kako bi se osobama koje obavljaju takve djelatnosti omogućilo da nastave obavljati svoje dužnosti, države članice imaju mogućnost predvidjeti snižavanje uobičajene dobi za umirovljenje kao dobrovoljnu mogućnost za dotične osobe.
- (8) Za potrebe članka 288. UFEU-a, prikladan instrument za postizanje maksimalne zaštite od visokog rizika koji proizlazi iz djelatnosti navedenih u prethodnom stavku jest direktiva koja obvezuje države članice u pogledu rezultata koji treba postići, ali odabir oblika i metoda postizanja tog rezultata prepušta nacionalnim tijelima.
- (9) U skladu s člankom 153. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, ovom se Direktivom izbjegava nametanje administrativnih, financijskih i pravnih ograničenja kojima bi se otežalo osnivanje i razvoj malih i srednjih poduzeća.
- (10) Odredbe ove Direktive primjenjuju se ne dovodeći u pitanje postojeće odredbe koje su konkretnije ili pružaju višu razinu zaštite za djelatnosti obuhvaćene njezinim područjem primjene, a posebno one sadržane u zakonodavstvu EU-a.
- (11) Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila. Države članice mogu zadržati ili uvesti povoljnije mjere.
- (12) Ovim se aktom poštuju temeljna prava i načela utvrđena u Povelji Europske unije o temeljnim pravima, a posebno u njezinu članku 31., kojim se propisuje da svaki radnik ima pravo na radne uvjete kojima se poštuju njegovo zdravlje i sigurnost.
- (13) S obzirom na to da cilj ove Direktive, koji podrazumijeva zaštitu zdravlja, integriteta i sigurnosti vojnog osoblja, policijskih i zatvorskih službenika te privatnih zaštitara, države članice ne mogu ostvariti u dovoljnoj mjeri, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (14) Komisija je obavijestila Europski parlament, Vijeće, Europski gospodarski i socijalni odbor i Odbor regija te im je poslala tekst svojeg prijedloga direktive.
- (15) Ova Direktiva doprinosi postizanju ciljeva iz članka 3. Ugovora o Europskoj uniji,

to jest ciljeva sigurnosti.

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Svrha je ove Direktive pružiti vojnom osoblju, policijskim i zatvorskim službenicima te privatnim zaštitarima najvišu pravnu zaštitu u pogledu njihove sigurnosti i zdravlja u svim državama članicama Europske unije.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na vojno osoblje, policijske službenike, zatvorske službenike i privatne zaštitare koji rade na bilo kojem položaju, bez obzira na prirodu njihova pravnog odnosa.
2. Države članice koje tako odrede mogu isključiti privatne zaštitare iz područja primjene ove Direktive.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) „policijski službenik”: fizička osoba koja pripada tijelu odgovornom za održavanje javnog reda i mira te sigurnosti građana, prema nalogu političkih tijela države članice Unije; pojam „policijski službenik” uključuje službenike carinskog nadzora, službenike koji su uključeni u suzbijanje kaznenih djela krijumčarenja, nezakonite imigracije, službenike graničnog nadzora i vatrogasno osoblje;
- b) „privatni zaštitari”: fizička osoba koja radi za poduzeće koje u bilo kojoj državi članici Unije osigurava sigurnost trećih strana čuvanjem i zaštitom imovine, objekata, mjesta i događaja, kao i zaštitu osoba koje u njima mogu biti prisutne;
- c) „vojno osoblje”: fizička osoba koja pripada vojnim ili oružanim snagama države članice Unije; pojam „vojno osoblje” obuhvaća članove obalne straže.

Poglavlje II.
IZJAVA O RIZIKU, ZAŠTITI I DRŽAVNOM JAMSTVU

Članak 4.

Izjava o riziku

1. Na temelju ove Direktive zanimanja vojnog osoblja, policijskih službenika, zatvorskih službenika i privatnih zaštitara smatraju se opasnim i stoga su obuhvaćena najvišom razinom pravne zaštite pod uvjetima priznatima ovom Direktivom, pravnom stečevinom Unije i pravnim sustavima država članica.
2. Države članice posebno osiguravaju da su zanimanja iz prethodnog stavka obuhvaćena najstrožim mjerama za zaštitu njihove sigurnosti, zdravlja te fizičkog i duševnog integriteta koje su priznate u njihovim pravnim sustavima te ih prema potrebi usklađuju s ovom Direktivom.
3. Izjava o riziku dovodi do snižavanja uobičajene dobi za umirovljenje na temelju koeficijenata smanjenja u skladu s godinama rada u tim djelatnostima koje dotične države članice žele primjenjivati.
4. Države članice imaju mogućnost predvidjeti snižavanje uobičajene dobi za umirovljenje kao dobrovoljnu mogućnost za dotične osobe.

Članak 5.

Zaštita u području zdravlja i sigurnosti

Policijski službenici, privatni zaštitari, zatvorski službenici i vojno osoblje uživaju razinu zaštite zdravlja i sigurnosti primjerenu prirodi posla koji obavljaju. Raspoložu uslugama i opremom kojima im se osigurava najviša razina zaštite njihova zdravlja i sigurnosti.

Članak 6.

Državno jamstvo

1. Nacionalna tijela osiguravaju da vojno osoblje, policijski službenici, zatvorski službenici i privatni zaštitari obavljaju svoje dužnosti u najboljim sigurnosnim i zdravstvenim uvjetima.
2. Konkretno, rad osoba navedenih u prethodnom stavku organizira se tako da se poštuju njihovo dostojanstvo, pravo na život te fizički i moralni integritet, njihova sigurnost i zdravlje, uključujući sprečavanje stresa, posebno sprečavanje samoubojstva, u mjeri u kojoj je to moguće pri obavljanju njihovih dužnosti te vojnih, policijskih ili sigurnosnih zaduženja.

3. Ista tijela osiguravaju usklađenost tih djelatnosti s nacionalnim pravilima o sigurnosti, kao i s dobrom praksom u obavljanju tih poslova.

POGLAVLJE III. ZDRAVSTVENA SKRB I OSPOSOBLJAVANJE

Članak 7.

Zdravstvena skrb

1. Države članice osiguravaju da su sve fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti obuhvaćene područjem primjene ove Direktive obuhvaćene odgovarajućim mjerama za zaštitu njihova zdravlja te da imaju neposredan pristup zdravstvenoj skrbi tijekom obavljanja dužnosti.
2. U slučaju bolesti, ozljede ili smrti koje proizlaze iz obavljanja njihovih dužnosti, države članice osiguravaju da osobe iz prethodnog stavka i njihove obitelji dobiju financijska prava koja su stekli ili, prema potrebi, odgovarajuću naknadu.
3. Države članice posebno osiguravaju pružanje financijskih jamstava kako bi se u potpunosti pokrili rizici iz prethodnog stavka.

Članak 8.

Osposobljavanje

1. Države članice osiguravaju da vojno osoblje, policijski službenici, zatvorski službenici i privatni zaštitari prođu kontinuirano osposobljavanje u području sigurnosti i zaštite.
2. Takvim osposobljavanjem uzimaju se u obzir najnovija dostignuća.
3. Države članice osiguravaju kontinuirano praćenje svih aktivnosti osposobljavanja iz dvaju prethodnih stavaka u okviru sustava standarda kvalitete.

POGLAVLJE IV. PODACI, PREISPITIVANJA KOJA PROVODE NACIONALNA TIJELA, KLAUZULA DE MINIMIS I ZAŠTITA OBITELJI

Članak 9.

Podaci

Države članice svaka tri mjeseca prikupljaju, analiziraju i objavljuju detaljne i potpune statističke podatke o nezgodama, ozljedama, bolestima ili smrtnim slučajevima povezanim s djelatnostima obuhvaćenima područjem primjene ove Direktive.

Članak 10.

Preispitivanja koja provode nacionalna tijela

Države članice redovito preispituju nacionalne odredbe za zaštitu djelatnosti obuhvaćenih ovom Direktivom, a najmanje jednom godišnje, te ih prema potrebi preispituju kako bi se uzeo u obzir razvoj situacije, tehnologije i istraživanja, s ciljem promicanja veće sigurnosti tih djelatnosti.

Članak 11.

Klauzula de minimis

1. Države članice mogu zadržati ili uvesti odredbe povoljnije od onih koje su utvrđene u ovoj Direktivi.
2. Provedba ove Direktive ni u kojem slučaju ne predstavlja dovoljan razlog kojim bi se opravdalo snižavanje opće razine zaštite radnika u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom.
3. Primjenom i tumačenjem ove Direktive ne dovode se u pitanje odredbe, običaji ili praksa na razini Unije ili na nacionalnoj razini kojima se predviđaju povoljniji uvjeti za fizičke osobe obuhvaćene područjem primjene ove Direktive.

Članak 12.

Zaštita obitelji

Smatra se da se odredbe ove Direktive primjenjuju u mjeri u kojoj su povoljne za članove obitelji fizičkih osoba koje su obuhvaćene područjem primjene ove Direktive.

POGLAVLJE V. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Provedba

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do xx. xx. 20xx. i Komisiji bez odgode dostavljaju tekst tih odredaba.
2. Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Države članice određuju načine tog upućivanja.
3. Države članice Komisiji dostavljaju tekst mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 14.

Izvješće

1. Države članice dostavljaju Komisiji izvješće o primjeni ove Direktive svake dvije godine. Izvješće se dostavlja Komisiji najkasnije 30. rujna nakon završetka dvogodišnjeg razdoblja izvješćivanja.

2. Komisija svake dvije godine sastavlja izvješće o provedbi ove Direktive u državama članicama i o razvoju u dotičnom području. Komisija dostavlja izvješće Europskom parlamentu, Vijeću te Europskom gospodarskom i socijalnom odboru.

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu, xx. xx. 20xx.

Za Europski parlament

predsjednik

X. XX

Za Vijeće Europske unije

predsjednik

X. XX

OBRAZLOŽENJE

Naše su nacije posljednjih godina doživjele porast kriminala. Godine 2024. najveći teret ovog porasta snosili su oni čiji je posao da nas štite¹.

Djelatnosti tih profesionalaca stoga treba proglasiti opasnima i kao takve zaštititi.

Akt Unije neophodan je i usklađen s načelima supsidijarnosti i proporcionalnosti jer činjenica da se te djelatnosti smatraju opasnima u nekim područjima, ali ne i u drugima, predstavlja kršenje načela jednakosti i pravednosti.

Ovaj je prijedlog posebno hitan jer se opasnosti kojima su te profesije izložene svakodnevno očituju u napadima na njihov integritet, pa čak i na njihove živote. Institucije Unije i tijela nadležna za njih ne mogu mirno stajati po strani.

¹ Pogodene su mnoge zemlje. Diljem Europe, na primjer, možemo navesti tri:

<https://okdiario.com/espana/trabajo-guardia-civil-policia-nacional-no-profesion-riesgo-gobierno-12551717>

<https://www.br.de/nachrichten/deutschland-welt/offenbar-messerangriff-in-nrw-polizei-erschiesst-26-jaehrigen,UMfmfDA>

<https://www.lefigaro.fr/marseille/a-marseille-un-policier-en-patrouille-violemment-agresse-au-couteau-20240911>